

Pellervo-Seura ry:n vuosikokous 2013
Sokos Hotel Presidentti, Helsinki 10.4.2013

Toimitusjohtaja Sami Karhu

Arvoisa vuosikokous

Hyvää kansainvälistä osuustoiminnan kehittämisen vuosikymmentä! Tämä ICA:n rakentama vuosikymmen seuraa YK:n kansainvälistä osuustoimintavuotta 2012. Vuosikymmenen tavoitteena on vuoteen 2020 mennessä

- Parantaa jäsenten tietoisuutta ja osallistumista osuustoimintaan
- Kehittää osuuskuntien johtamisen tutkimusta ja opetusta
- Kirkastaa osuustoimintaa kestävänsä kehityksen yritysmallina
- Kehittää osuustoiminnan identiteettiä ja kykyä viestiä siitä ja
- Kehittää osuustoimintayritysten juridisia ja muita julkisia puitteita ja pääomahuoltoa.

ICA:n ponnisteluista aistii voimakkaan pyrkimyksen rakentaa osuustoiminnan uusi aika. Meillä on kansainvälisten kriisien keskellä paikka lunastaa odotukset syvästi kestävänsä yritysmallina.

Kansainväliset tavoitteet sopivat hyvin myös meidän todellisuuteen Suomessa. Ne luovat erinomaisen raamin ajaa asiaamme myös täällä.

Pellervon vuoden 2012 keskeiset toiminnot oli suunnattu YK-vuoden läpiviemiseen Suomessa. Vuoden tunnus oli "Maailma rakentuu yhdessä yrittämällä."

Suuri osa tapahtumista ja toimenpiteistä tehtiin laajapohjaisesti yhdessä koko suomalaisen osuustoiminnan kanssa. Toimenpiteitä koordinoitiin ulkoasiainministeriön kanssa YK-vuoden Suomen toimikunnassa, Osuustoiminnan neuvottelukunnassa ja Pellervon hallinnossa.

Osuustoimintayritykset osallistuivat YK-vuoden läpivientiin kukin tahtonsa mukaisesti. Osuustoiminnan tiedotusvoima on varsin suuri. Pellervo oli omalla panoksellaan mukana valmistelussa ja toimeenpanossa. Sellainen tuntuma jäi toimijoille, että meni kohtuullisesti, ei yli eikä ali.

YK-vuosi näkyi monenlaisissa tapahtumissa, seminaareissa, kauppakasseissa, rekoissa, lehdissä ja esitteissä. Kodin Pellervossa ja Maatilan Pellervossa vietiin läpi koko vuoden kestänyt ilmoituskampanja. Osuustoiminta-lehdessä tapahtumat ja teemat olivat esillä kattavasti. Pellervo toimitti materiaaleja kirjastoihin, yrittäjyyskasvattajille, kouluihin ja yritysneuvojille.

YK-vuoden kansallisena saavutuksena voi pitää myös sitä, että osuustoimintaryhmien välinen yhteistyö syveni. Meillä oli tunne, että osuustoiminnan laajapohjainen edistäminen on todella yhteinen asia. Kaikki hyötyvät siitä, että malli sisäistetään pintaa syvemmillä laajoissa piireissä.

Tätä myönteistä yhteistyön virettä haluamme jatkaa myös osuustoiminnan vuosikymmenellä.

YK-vuoden kunniaksi Pellervo päätti olla mukana Osuustoiminnan neuvottelukunnan hankkeessa rahoittaa viiden vuoden - mahdollisuutena kaksi vuotta lisää - osuustoiminnan johtamisen lahjoitusprofessorin kauppätieteisiin, erityisesti johtamisen ja organisoinnin oppialaan. Hankkeen tavoitteena on tuottaa lisäarvoa osuustoimintayritysten johtamisosaamiseen ja siten edistää osuustoimintayritysten kykyä menestyä perustehtävänsä toteuttamisessa. Lahjoituspro-

fessuurin sijoituspaikaksi valikoitui Lappeenrannan teknillisen yliopiston kauppatieteellinen tiedekunta. Lahjoitusprofessuurin haltijaksi nimitettiin KTT, professori Iiro Jussila. Hän ei ole nyt täällä, koska on 2 kk tutkimassa USA:ssa.

Meidän aikaisempi lahjoitus on 47 vuoden takaa. Osuustoimintapiirit lahjoittivat 1960-luvulla Helsingin yliopistolle varat osuustoimintaopin professuuriin. Vesa Laakkosen ja Tapani Köpän jälkeen virkaa hoitaa nykyään oikeustieteen tohtori Hagen Henry tutkimusjohtajan virkanimikkeellä.

Toivomme uudelle lahjoitukselle vähintään yhtä pitkää ikää. Sen tulevat ajat ja päätökset näyttävät. Mutta kyllä tässä pitkällisiä ja syvällisiä asioita tavoitellaan osuustoimintamallin kehittämiseksi modernissa markkinataloudessa.

Tämä YK-vuoden lippulaivahanke on myös symbolisesti tärkeä. Osuustoiminta on jälleen laajapohjaisesti rakentamassa tulevaa menestystä.

Viime vuoden edistysaskeleisiin kuuluu myös osuustoimintajohtamiseen keskittyvän tiedelehden Journal of Co-operative Organisation and Management perustaminen Suomesta käsin - Jussilalla oli tässä ratkaiseva rooli. Jos osuustoimintatutkijat eivät saa julkaistuksi artikkeleitaan, he eivät voi menestyä ammatissaan. Peltervo kannusti ja tuki taloudellisesti hanketta.

Erilaiset yhteistyöhankkeet yliopistojen ja tutkijoiden kanssa olivat muutoinkin moninaisia. Tärkeää on, että myös tuottajaosuustoiminnan asiat etenivät uusin askelein.

Kesällä 2012 saimme Suomeen vieraaksi yli 50 maailman johtavaa tuotanto-osuuskuntien tutkijaa kaikista maanosista, kun ERNAC-verkosto piti toisen kansainvälisen konferenssinsa Helsingissä. Aiheena oli osuustoiminnan arvon kansainvälistyvässä liiketoiminnassa. Järjestämisvastuun kantoivat Petri Ollila Hel-

singin yliopistosta ja Jerker Nilsson Ruotsin maatalousyliopistosta. Pellervo tuki seminaarin järjestämistä.

EU:n komissio teetti johtavilla tuottajaosuustoiminnan tutkijoilla historiallisen mittavan selvityksen tuottajaosuuskunnista Euroopassa. Näihin tutkijoihin kuuluivat tutkimusjohtaja Perttu Pyykkönen PTT:stä ja professori Petri Ollila. Kuumme heitä hankkeen tuloksista tänään iltapäivällä.

Vuoden aikana valmistui kaksi osuustoiminta-aiheista väitöskirjaa: Pasi Tuominen väitteli Lappeenrannan teknillisestä yliopistosta kuluttajaosuuskuntien johtamisesta ja Yrjö Louhi Turun yliopistossa osuusmeijeritoiminnasta.

Hyvät kuulijat,

Viime vuosi toi muitakin uusia asioita. Osa pitkään valmisteluista uudistuksista on tullut näkyviin tämän vuoden puolella. Osuustoiminta-lehti on saanut uuden toimituksellisen otteen ja ulkoisen ilmeen. Osakkuusyhteisöistä Pellervo-Instituutti Oy vei läpi kumppanuusmalliin tiivistyvän strategiauudistuksen, jolla pyritään vastaamaan aiempaa paremmin yhä vaativampiin asiakastarpeisiin. Koulutusyhtiö operoi nyt uudella PI-Johtamiskoulu -nimellä, joka kertoo olennaisen toiminnan luonteesta. Sekä tekninen, sisällöllinen että toiminnallinen sähköisen viestinnän uudistus aloitettiin viime vuoden puolella. Työ valmistuu tämän vuoden aikana.

MTK, SLC, ProAgria ja Pellervo perustivat loppuvuodesta yhdistyksen nimeltä Finnish Agri-agency for Food and Forest Development ry. Yhdistyksen tarkoituksena on edistää kehitysmaiden asukkaiden elämää ja elinkeinoja. Yhdistys jatkaa Suomen Kehitysyhteistyökeskus Osuuskunta FCC:n perintöä.

Meillä on ollut Pellervon toimistolla melko tavalla tehtäväkiertoa suurten ikäluokkien jäädessä eläkkeelle. Viime vuonna pois jäivät toimituspäälliköt Mauno-Markus Karjalainen ja Markku Nummi sekä lakiasianjohtaja Kari Lehto.

Meillä on kannustettu lopputöiden tekemiseen eli siihen, että miten kokeneet työntekijät tiivistäisivät oman kokemuksensa, osaamisensa ja ymmärryksensä koko osuustoiminnan hyväksi. YTM Mauno-Markus Karjalainen teki yhdessä KTT Kari Inkisen kanssa kirjan ”Osuustoiminnan juurilla - aatteen sankareita vai veijareita?” Teos valaisee suomalaisen ja kansainvälisen osuustoiminnan tunnetuimpia uranuurtajia.

Varatuomari Kari Lehdon lopputyö käsittelee puheenjohtajana toimimista osuustoimintayrityksissä. Kirja tulee ulos nyt keväällä. Se sopii oppikirjaksi kenelle tahansa hallinnon jäsenelle.

Olemme kumppaneidemme kanssa edelleen ponnistelleet osuustoiminnan sisällyttämiseksi yritysneuvontaan, yrittäjyyskasvatukseen ja varhaiskasvatukseen. Iltapäivällä meille tulee informaatiota Suomen 4H -liiton kanssa tehdystä yhteistyöstä.

Pellervon toiminnasta on laadittu painettu julkaisu Pellervo-Seura 2012, joka on toimitettu Osuustoiminta-lehden 1/2013 liitteenä ja se on jaossa myös täällä. Siinä on tarkemmin toiminnastamme.

Viime vuosi oli vuonna 2011 vahvistetun uuden strategiamme 1. vuosi. Strategian nimi on ”Suomi rakentuu yhteistyöllä. Osuustoiminta – Ensimmäinen valinta!” Se on vuosille 2012-2017. Sen neljä pilaria kertovat, että:

1. Luomme edellytyksiä osuustoiminnan kilpailuetujen hyödyntämiselle
2. Lisäämme osuustoiminnan kiinnostavuutta ja tunnettavuutta

3. Vahvistamme yrittäjyyttä osuuskuntamallilla ja
4. Edistämme kilpailukykyisten toimintaedellytysten rakentamista osuustoiminnalle.

Näistä tekijöistä muodostuu toisiaan vahvistava kohoava kehä. Siinä on strategiamme toiminnallinen ja viestinnällinen ydin yhdistettynä vahvaan yhteistyöhön eri kumppaniemme kanssa. Tämän eteen olemme toimineet.

Parista tämän vuoden asiasta muutama sana. Eduskunnan käsittelyssä oleva uusi osuuskuntalaki merkitsee voimaan astuessaan Pellervon toiminoille paljon: kaikki oppaat pitää uusia ja uusi laki tiedottaa ja kouluttaa. Siinä on loppuvuodeksi työtä koko Pellervon organisaatiolle. Tulette saamaan materiaalia yrityksiin. Toivomme, että maan hallituksen kehysriihen päätöksiä toimeenpano ei tuo mitään epämiellyttäviä ja ennakoimattomia seurauksia osuustoimintayrityksille. Poliittiset linjaukset eivät tähän viittaa ja siitä lähdemme. Seuraamme tilanne ja toimimme tarvittaessa hallituksen suuntaan.

Arvoisat jäsenyhteisöjen edustajat,

Lopuksi käyn lävitse tilinpäätöstä. Pellervo-Seura ry:n vuoden 2012 tulosta voi pitää hyvänä. Tulos oli selvästi sekä edellisvuotta että talousarviota parempi. Tilikauden ylijäämä on 417 tuhatta euroa. Se antaa hyvän pohjan toiminnan jatkuvuudelle.

Vuoden 2012 osalta oli varauduttu sijoitusympäristön ja vuokratuottojen epävarmuuden sekä lehdille tulleen 9 %:n arvonlisäveron johdosta pienempään ylijäämään. Näiden riskien realisoituminen pienempänä edesauttoi hyvän tuloksen saavuttamisessa.

On kuitenkin huomioitava, että menopuolelle on tulossa paineita, joiden tasapainottamisessa vuoden 2012 hyvää tulosta on tarpeen hyödyntää. Merkittävimmät menopaineet ovat kahden kiinteistön osin jo käynnistyneissä tai pian alkavissa mittavissa remonttihankkeissa, osuustoiminnan lahjoitusprofessorin tänä vuonna alkavissa maksuissa sekä varautumisessa kahteen rekrytointiin.

Pellervon julkaisutoiminnan tulos vuonna 2012 oli ylijäämäinen. Se oli talousarviota sekä edellisvuotta selvästi parempi.

Pellervon järjestötoiminnan kulujäämä oli sekä edellisvuotta että talousarviota hieman pienempi. Kokonaisuutena voi todeta, että järjestötoiminnan kulut ja tuotot olivat talousarvion mukaisella tasolla.

Vuosimaksuja kertyi normaalitason mukainen määrä.

Pellervon sijoitustoiminta koostuu rahavarojen sijoittamisesta sekä toimitilojen vuokraamisesta. Sijoitustoiminnan tulos oli vuonna 2012 jonkin verran talousarviota ja edellisvuotta parempi.

Vuokrauspuolella tilanne oli vuoden aikana hyvä. Toimitilojen vuokrausaste oli lähes 100 %. Vuokratuotot kasvoivatkin hieman edellisvuoteen verrattuna. Vuokraustoiminnan kulut kuitenkin kasvoivat melko selvästi johtuen kiinteistöjen tulevia remontteja varten maksetuista ylimääräisistä vastikkeista. Tilanne vuokramarkkinoilla on yleisesti melko haastava. Kiinteistöjen tulevat remontit lisäävät myös riskiä, että vuokrausaste ja sitä myöten vuokratuotot tulevat ainakin väliaikaisesti lähitulevaisuudessa pienenemään.

Pellervon taloudellinen asema on vakaa. Tase on vahva ja terveellä pohjalla. Taseesta on omaa pääomaa 92,6 prosenttia. Pitkäaikaista vierasta pääomaa ei

Pellervolla ole lainkaan. Lyhytaikainen vieraspääoma, jonka osuus taseesta on 7,4 prosenttia, liittyy juoksevan toiminnan hoitamiseen ja tilinpäätösjaksoihin.

Pellervon taseeseen kirjattu omaisuus muodostuu osakkeista ja muista sijoituksista yli 98 %:sti. Osakkeet ovat yli 90 prosenttisesti kiinteistöyhtiöiden toimitilaosakkeita. Muut sijoitukset ovat pääasiassa rahasto-osuuksia.

Taseeseen liittyvät tarkemmat tiedot käyvät ilmi vuosikokousasiakirjoista.

Pellervon toiminnassa on keskeistä, että huolehdimme maksuvalmiudestamme ja maksamme kaikki asialliset maksut ajallaan.

Arvoisa puheenjohtaja, jätän Pellervo-Seuran vuoden 2012 tilinpäätöksen ja toiminnan vuosikokouksen arvioitavaksi ja päätettäväksi.